

Asia: VN/29443/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi lääkärin ilmoitusvelvollisuutta koskevan sääntelyn muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Elinkeinoelämän keskusliitto kiittää mahdollisuudesta lausua

Hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetun lain 46 a §:n sekä sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä annetun lain 76 §:n muuttamisesta.

Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annettua lakia sekä sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä annettua lakia. Muutettava sääntely koskee lääkärin velvollisuutta ilmoittaa potilaalla epäilemästään ammattitaudista tai muusta työperäisestä sairaudesta.

Esityksessä ehdotetaan, että lääkärin ilmoitusvelvollisuus työsuojeluviranomaiselle ja Työterveyslaitokselle koskisi vain ammattitauteja. Työolosuhteiden parantamisen vuoksi lääkärillä olisi silti edelleen oikeus ilmoittaa muistakin työperäisistä sairauksista.

Elinkeinoelämän keskusliitto tukee ja kannattaa Hyvinvointialan (Hali) lausuntoa kokonaisuudessaan ja nostaa vielä erityisesti esille seuraavat kohdat.

Tällä hetkellä työterveyshuollossa ammattitautiepäilyssä työterveyslääkäri tekee jo lähetteen jatkotutkimuksiin ja laatii E-lausunnon TyTal 459/2015 mukaisesti työnantajyrityksen lakisääteiselle tapaturmavakuutusyhtiölle. Nämä pääsääntöisesti onnistuvat sähköisesti potilastietojärjestelmästä. Lisäksi työterveyslääkäri laatii ilmoituksen ammattitaudin tai työperäisen sairauden epäilystä työsuojeluviranomaiselle. Ilmoituslomake ei ole saatavissa sairauskertomusjärjestelmissä vaan joudutaan erikseen työsuojeluviranomaisen sivuilta hakemaan. Lomakkeen täyttäminen ja lähettäminen vaatii siis lääkärin siirtymistä pois sairauskertomusjärjestelmästä, mikä lisää

tietosuojariskejä salassa pidettävien henkilötietojen käsittelyssä. Lomake lähetetään pääsääntöisesti salatulla sähköpostilla.

Esityksessä esitetään, että terveydenhuollon tietojärjestelmien kehitys mahdollistaa valvontalain 46 a §:n muuttamisen siten, että työsuojeluviranomainen ja Työterveyslaitos saisivat ilmoituksen yhtä nopeasti. Tämä ei ole tällä hetkellä mahdollista sähköisesti sairaskertomusjärjestelmästä edes työsuojeluviranomaiselle, vaan pitää tehdä sairaskertomusjärjestelmästä poistumalla. Toimintatapa aiheuttaa lisää työtä lääkärin vastaanotolla ja tietosuojaja vaarantuu, kun lääkäri joutuu siirtymään pois tietosuojatusta sairaskertomusjärjestelmästä työsuojeluviranomaisen sivuille ja täyttämään sinne arkaluonteisia henkilötietoja. Tämän jälkeen lomake vielä lähetetään yleensä salatulla sähköpostilla. Lääkärin ajankäyttö lisääntyisi entisestään mikäli tähän lisättäisiin velvollisuus ilmoittaa vielä Työterveyslaitokselle. Tämä toimintatapa vähentäisi entisestään aikaa potilastyöstä ja lisää vastaanoton kustannuksia ylimääräisen ajankäytön vuoksi. Lääkäreiden ajankäyttöä ei tule lisätä hallinnollisiin tehtäviin.

Sairauskertomusjärjestelmien muutostyöt ovat kalliita ja vievät aikaa ennen kuin niitä saadaan käytäntöön. Kansainvälinen uusi ICD-11 tautiluokitus on tulossa käyttöön Suomeen v 2029, mikä vaatii palveluntuottajilta merkittävää taloudellista panostusta sekä muutostyötä sairaskertomusjärjestelmiin ja lisää lääkäreiden kirjaamisvelvollisuuksia. On arvioitu, että lääkärit tarvitsisivat ICD-11 tautiluokituksen käyttöönottoon noin 60 h koulutusta. Suunnitelmassa on myös aiempaa enemmän rakenteista kirjaamista, mikä tämäkin lisää lääkäreiden ajankäytön kohdentamista pois potilastyöstä.

Elinkeinoelämän keskusliitto ei kannata muutosta, mikä aiheuttaa lisäkustannuksia, lääkärin ajankäytön lisäämistä hallinnolliseen työhön pois potilastyöhön käytettävästä ajasta ja aiheuttaa vielä tietosuojariskejä. Tällä muutoksella ei ole saatavissa myöskään työsuojelullista lisäarvoa.

Kannatamme työsuojeluviranomaiselle ilmoittamiseen sähköisen lomakkeen kehittämistä, minkä voi integroida sairaskertomusjärjestelmään.

